

Till Infrastrukturminister Tomas Eneroth

c/c Finansminister Magdalena Andersson och Miljö- och klimatminister Isabella Lövin

Dumpade bilar är ett miljöproblem, men det finns en enkel lösning!

Många bilägare dumpar sin bil på allmän plats och på annans mark, utmed vägar, på parkeringsytor och i naturen. Detta innebär, förutom den lokala miljöfaran och förfölningen, stora kostnader för samhället. Uttjänta bilar ska inte stå i naturen, det är en resurs som ska tas tillvara. Många kommuner och markägare vittnar om en ökning av antalet övergivna fordon de senaste åren. Bristerna i systemet innebär att det öppnas möjligheter för illegal handel och hantering av bilar som medför en omfattande miljöförstöring både i Sverige och i de länder dit fordon exporteras. Vi anser att bilägaransvaret behöver skärpas.

Under de senaste tretton åren, har fyra olika utredningar om övergivna fordon beställts av olika regeringar. Den senaste, som utfördes av Naturvårdsverket i samverkan med Transportstyrelsen och Trafikverket, blev klar för drygt tre år sedan. Ännu har inga beslut tagits trots att de frågor som berörs är mycket angelägna att lösa och stora förbättringar kan uppnås med relativt enkla medel. Finansieringsfrågan har ansetts vara svår att lösa, men vi ser goda möjligheter till en lösning.

I den senaste utredningen som lades fram för drygt tre år sedan, hade Transportstyrelsen och Trafikverket ett förslag på lösning, med många fördelar. Enligt förslaget betalar hela bilägarkollektivet solidariskt i form av en förhöjd vägtrafikregisteravgift, inklusive ägarna till de 1,3 miljoner avställda bilar, som vi anser står i riskzonen, för att vara eller komma att bli en "dumpad" bil.

Vi är ett antal organisationer (Stena Recycling, Sveriges Bilåtervinnares Riksförbund, BilRetur, Lantbrukarnas Riksförbund, Håll Sverige Rent samt BIL Sweden) som gemensamt står bakom Transportstyrelsen och Trafikverkets förslag. Vi föreslår att man höjer vägtrafikregisteravgiften med 20 kronor per fordon årligen. 20 kronor är en låg avgift och uttaget av avgiften möjliggörs av att befintliga system och rutiner hos Transportstyrelsen, används i så stor utsträckning som möjligt, samtidigt som det är ett stort antal fordon som belastas av kostnaden.

Vårt förslag innebär att avgiften ska användas till:

- Att kommuner och stat kan få betalt för de kostnader som uppstår vid insamling av övergivna bilar.
- Förebyggande åtgärder, till exempel insamlingskampanjer och informationsinsatser, för att minimera framtida problem med övergivna bilar.
- Att det vid behov finns möjlighet att få en transportersättning för den siste ägaren av de äldsta fordonen, när bilen lämnas in till en auktoriserad bildemonterare.

Utredningen som utfördes av Naturvårdsverket i samverkan med Transportstyrelsen och Trafikverket, har kommit med flera förslag som innebär miljömässiga och ekonomiska vinster för samhället, här följer tre exempel;

- Genom att fler bilar återvinns skapas miljömässiga och ekonomiska värden med en ökad materialåtervinning.
- Förkorta dagens förvaringstid för omhändertagna fordon med begränsat värde, från dagens tre månader till 6 veckor. Här finns stora pengar att tjäna, då man minskar ner förvaringstiden med 7 veckor per bil.

- Öka kommunsamarbetet. På så sätt kan de stora kommunerna med muskler, hjälpa de mindre kommunerna. Kommunernas hanteringskostnader minskar totalt, då hanteringen effektiviseras.

Troligen kan vårt förslag dessutom bidra till att det svenska vägtrafikregistret bättre återspeglar verkligheten; Vi har idag ett styvmoderligt behandlat vägtrafikregister, genom att man aldrig drivit in obetalda vägtrafikregisteravgifter. Detta har många satt i system, och betalar inte in avgiften. Att ställa av fordon har blivit ett enkelt sätt att gömma och glömma ett stort antal fordon. Förutom att berget av obetalda vägtrafikregisteravgifter vuxit sig stort, har också berget av avställda bilar växt. Vi har idag i Sverige ingen kontroll på var en stor del av de 1,3 miljoner avställda bilarna befinner sig. De avställda bilarna utgör drygt 21% av hela personbilsflottan. Detta kan ha medfört att kriminell verksamhet skott sig, och den vita sektorn i form av auktoriserade bildemonterare har missgynnats. Vårt förslag innebär att detta problem kommer minska.

Vi förslår att syftet med vägtrafikregisteravgiften utökas, att också fungera som en ”städavgift”, i form av en höjning av vägtrafikregisteravgiften med 20 kr. Detta ökar sannolikheten för att det också ska bli mer intressant för Transportstyrelsen att låta driva in denna avgift, om avgiften förblir obetald av bilägaren.

Genom att försvåra för dem som år ut och år in har en eller flera avställda bilar, tror vi att vi kan få in fler uttjänta bilar till återvinning. Här finns ett stort värde i form av outnyttjad materialresurs som borde komma in till de seriösa bilåtervinnarna, och återvinnas till nya material. Värdet på mark påverkas också positivt genom minskad förfylning då bilar inte längre står och ”skräpar” lite här och var. BIL Sweden har låtit göra en utredning på vilka värden som går förlorade, p.g.a. av alla de långtidsavställda bilarna vi har i Sverige, och det rör sig om stora värden. Utredningen pekar på att det finns ca en halv miljon bilar ståendes, som skulle kunna återvinnas, till stor miljömässig och ekonomisk nytta.

Vi anser att följande behöver göras, snarast;

Att Transportstyrelsen får i uppdrag att genomföra det förslag som Transportstyrelsen och Trafikverket förde fram när regeringsuppdraget presenterades.

Stena Recycling, Sveriges Bilåtervinnare Riksförbund, BilRetur, Lantbrukarnas Riksförbund, Håll Sverige Rent och BIL Sweden

